

Hová tart az ökumené?

Miközben nem régen megrendezésre került a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa Ifjúsági Bizottságának ökumenikus ifjúsági képzése, melyen tanítóként részt vettek a különböző egyházak ökumenikus ideológusai, akik „*az egység lelkiiségébe és szenvedélyébe*” akarták bevonni a résztvevőket s küszöbön áll a III. Európai Ökumenikus Naggyűlés Nagyszébenben, aközben a vatikáni hittani kongregáció – G.J. Levada bíboros aláírásával - július folyamán újra megnyilatkozott az Egyházzal kapcsolatos római-katolikus tanításokról, bizonyos gyakran feltett kérdésekre adott válasz formájában. Az irat nem tartalmaz új dogmatikai kijelentést a korábbi hivatalos dokumentumokhoz képest, hanem a római-katolikus dogmák helyes értelmezéséhez kíván segítséget nyújtani! Az irat végén ez áll: „*Őszentsége, XVI. Benedek pápa a Hittani kongregáció alulírott bíboros prefektusának adott kihallgatás alkalmával e kongregáció általános gyűlésének fenti válaszait jóváhagyta, megerősítette és közzétételét elrendelte.*”

A Hittani kongregáció dokumentuma

A feltett kérdésekre adott válaszokban megerősítették mindazt, amit már századok óta hirdet Róma, és amit az első és második vatikáni zsinat határozataiban (Unitatis redintegratio), a pápai enciklikákban (Ecclesiam suam, és Ut unum sint), valamint a Mysterium Ecclesiae és Dominus Iesus nyilatkozatban és hivatalos katekizmusaikban is közhírré tettek. (pl. „*Hitünk szerint ugyanis a Péter vezetése alatt álló egyetlen apostoli kollégiumra bízta az Úr az új szövetség összes javait, hogy létre hozza Krisztus egy Testét a földön; melybe teljesen be kell épülnie mindazoknak, akik valamilyen módon már Isten népéhez tartoznak.*” (Unitatis Redintegratio, 3.) "A Szentírás és a hagyomány alapján a zsinat azt tanítja, hogy ez a földön vándorló Egyház szükséges az üdvösséghez. Mert egyedül Krisztus a közvetítő és az üdvösség útja, aki az Ő testében, ami az Egyház, jelenik meg számunkra. Ő maga pedig kifejezetten hangsúlyozva a hit és a keresztség szükséges voltát, egyúttal az Egyház szükségességét is megerősítette, melybe a keresztségen mint ajtón át lépnek be az emberek. Ezért nem üdvözülhetnek azok az emberek, akik tudják ugyan, hogy Isten Jézus Krisztus által az üdvösség szükséges intézményének alapította meg a katolikus Egyházat, mégsem akarnak belépni oda vagy megmaradni benne." (Katolikus katekizmus, 846.)

E nyári dokumentum súlyát éppen az adja, hogy az idézett, meghatározó jelentőségű vatikáni dokumentumoknak hiteles és hivatalos értelmezését adja, azok kedvéért, akik nem tudják azokat értelmezni! Tehát nem egy jelentéktelen „bolhával állunk szemben, amiből elefántot csinálunk” – ahogy valaki próbálta elvenni e dokumentum élet - hanem Vatikán hivatalos ekkleziológiai álláspontjával. Eszerint: „*Krisztus Egyháza a Katolikus Egyházban létezik*”. „*Krisztus „itt a földön” egyetlen „Egyházat alapított”, és pedig „látható társaságnak és lelki közösségnek” alapította, mely kezdetétől fogva a történelem folyamán mindig létezett és létezni fog, s egyedül benne maradtak meg és fognak megmaradni mindazok az összetevők, amelyeket Krisztus alapított. ... Ez Krisztus egyetlen egyháza, melyet a Hiszekegyben egynek, szentnek, katolikusnak és apostolinak vallunk, ... Ez az Egyház e világban, mint alkotmányos és rendezett társaság a Péter utóda és a Vele közösségben élő püspökök által kormányzott Katolikus Egyházban létezik.*” Az iratok a „létezik” (‘subsistit’) szót használják és nem a „van” (‘est’) szót, mivel „... *Krisztus egyháza más egyházakban és közösségekben is jelen van és tevékenykedik a megszentelés és igazság bennük megtalálható elemei miatt, de a létezik (subsistit) állítványt egyedül a Katolikus Egyházra egyes számban tartjuk érvényesnek...*” A ‘subsistit’ „*A Krisztus Egyházának és a Katolikus Egyháznak teljes azonosságát tartalmazó szó....*” (idézett irat) Eddig is értettük, ezután is értjük: a római-katolikus egyház, melynek

élén a pápa (mint Krisztus földi helytartója) és az általa vezetett szentségi papság áll, s teljes számban magában hordozza a Jézus által üdvösségünkre rendelt összetevőket - teljes egészében azonos Jézus Krisztus Egyházával. Következésképpen egyedül a római-katolikus felekezet hordozza teljes joggal és átfogó értelemben az „Egyház” nevet.

Vatikán önmeghatározása szerint egyetlen más keresztyén egyházat sem nevezhetnek, a szó teljes értelmében, „Egyháznak”. Korlátozott értelemben is csak azért, mert vannak bennük olyan összetevők, amik a római- katolikus egyházban is fellelhetők. Mert Róma nem vitatja, hogy a protestáns felekezetekben is felbukkannak a „megszentelésnek és igazságnak bizonyos összetevői” s őket is használhatja a Lélek az üdvözítésben – de állítják, hogy mindezeknek ereje, a római-katolikus egyházra bízott igazságból és kegyelemből vezethető le. *„Ennélfogva ezek a tőlünk különvált egyházak és közösségek, ámbár hitünk szerint fogvatkozásokban szenvednek, nem jelentéktelenek és súlytalanok az üdvösség misztériumában. Krisztus Lelke ugyanis nem vonakodik őket felhasználni az üdvösség eszközéül, melynek hatékonysága a kegyelemnek és igazságnak abból a teljességéből ered, amely a Katolikus Egyházra van bízva.”* (im.) A lényegen azonban mindez nem változtat: a szó teljes értelmében csak egyetlen Egyház van – a római-katolikus, a tőlük elszakadt „egyházi közösségek” pedig csak másodlagos, levezetett értelemben nevezhetők „egyháznak”. A Vatikán szerint legfőbb hiányosságuk: *„...a katolikus tanítás szerint ezek a közösségek a papi rend szentségében nem rendelkeznek az apostoli jogfolytonossággal, ezért az egyház lényegi alkotóeleme hiányzik belőlük. Ezek az egyházi közösségek, melyek főként a szolgálati papság hiánya miatt nem őrizték meg az eucharisztikus misztérium eredeti és ép lényegét, a katolikus tanítás szerint, sajátos értelemben nem nevezhetők egyháznak.”* (im.) Róma azonban önzetlenül meg akarja osztani kincseit (jogfolytonosság és miseáldozat) a protestánsokkal, mert azt kívánná, hogy újra Egyháznak lehessen minket nevezni...

Végülis mindez azt jelenti, hogy a protestantizmus körébe tartozó „egyházi közösségek”, a szó teljes értelmében s teljes joggal – csak akkor hordozhatják újra az Egyház nevet, ha visszatérnek az Egyház (=Róma) kebelére, elismerve az apostoli jogfolytonosságot és annak következtében a pápa főségét, s elfogadva miseáldozat misztériumát. Így hát a protestáns közösségek helyzete tényleg nem reménytelen: „válhatnak még Egyházzá”, ha eleget tesznek a Vatikán bizonyos követelményeinek... *„Mindezek, ha a katolikus Egyház hívei lelkipásztorai vezetése mellett okosan és türelmesen teszik, hozzá fognak járulni a méltányosságához és igazságosságához, az egyetértéshez és együttműködéshez, a testvéri lelkülethez és az egységhez; hogy ily módon fokozatosan legyőzve a tökéletes egyházi közösség akadályait, a keresztyének összegyűljenek az egy Eukarisztia ünnepléséhez, s az egy és egyetlen Egyház egységébe, mellyel Krisztus kezdettől fogva megajándékozta Egyházát, s hisszük, hogy a katolikus Egyházban elveszítethetetlenül megvan, és reméljük, hogy gyarapodni fog napról napra a világ végezetéig.”* (Unitatis Redintegratio. 4. pont)

Az elmondott alapján megértjük, hogy alapjaiban tér el a protestáns ökumenikusok és a konzervatív római-katolikus ökumenikusok egyház értelmezése. A protestáns ökumenikusok általában arra törekcsenek, hogy a világ különböző keresztyén egyházait – beleértve a római-katolikus is - mint egyenrangú egyházakat olvassák *látható egységbe*, mert úgy vélik, hogy akkor láthatóvá lesz az Egyház egysége és valósága. Róma hivatalos álláspontja szerint azonban csak egyetlen Egyház van, ti. a római-katolikus, ezért az Egyház akkor lesz valóban egy, amikor minden „elszakadt krisztushívő testvér” ill. korlátozott értelemben egyháznak nevezett felekezet, visszatér a pápa és püspökök vezette „Egyház” kebelébe s „lesz egy akol és egy pásztor”. Dr Bábel Balázs így vélekedett: *„...a II. Vatikáni Zsinattal a Katolikus Egyház visszafordíthatatlanul elkötelezte magát, hogy az ökumené,*

vagyis a keresztyének egysége útját járja az Úr Lelkének szavára figyelve, aki megtanítja őt érteni 'az idők jeleit.'” Világos, hogy a hivatalos Róma mit akar kihozni az ökumenikus egységtörekvésekből. Tehát a protestáns ökumenikusok szerint minden keresztyén felekezet együtt alkotja meg az Egyházat, Róma konzervatív és hivatalos véleménye szerint az összes keresztyén felekezet Róma kebelén alkotja meg az Egyház egységét – gyakorlatilag a pápa fősege alatt. Tehát a protestáns ökumenikusok és hivatalos római-katolikus ökumenikusok tulajdonképpen más-más célok eléréséért küzdenek – ideje lenne mindenki előtt s egymás előtt is tisztázniuk s megegyezniük, hogy akkor most ki, miféle egységért is küzd pontosan! (Talán van néhány olyan protestáns, különösen az evangélikus egyházban, aki már nagyon várja, hogy egyháza visszatérjen Róma kötelékébe, de ezek egyelőre még igen kevesen vannak.) A római-katolikus egyházban azonban – a hivatalos ökumenikus vonal mellett - létezik egy másik ökumenikus vonal is, ti. akik a protestáns ökumenikusokkal értenek egyet és nem értenek egyet a Vatikán és a pápa legfelsőbb szintű állásfoglalásaival – legalábbis látszólag! Tudnunk kell azonban, hogy az ilyesféle római-katolikus ökumenikusok a saját egyházukban liberálisnak minősülnek és álláspontjukról a Vatikán újra meg újra – most is, a III. Európai Ökumenikus Nagygyűlés előestéjén - elhatárolódik. Magyarországon ezt a liberális ökumenikus vonalat képviseli nagy öntudatossággal pl. a Keresztyén Ökumenikus Diákegyesület vagy a Békés Gellért Ökumenikus Intézet, akik liberális protestáns kollégáikkal szépen megtalálják az ökumenikus összhangot – csak éppen a római-katolikus egyházon belül képeznek tudatosan kritizált kisebbséget, amin nem is csodálkozunk, látva a pápára, zsinatokra és hittani kongregációra, valamint ezek nyilatkozataira vonatkozó lesújtó véleményüket, ti. egyikőjük fundamentalistának és szeretetlennek titulálta „feletteseit”.

A MRE Zsinati Elnökségének válasza

A szóbanforgó vatikáni iratra a Magyarországi Református Egyház zsinati elnöksége a következő állásfoglalást adta ki: *”Hét évvel a Dominus Jesus nyilatkozat kiadása után úgy tűnik, a római katolikus egyházon belül, az egyházzal szülő tanítást illetően, még mindig további tisztázásra van szükség. Bizonyára ezt a célt szolgálja ez a káté szerűen, kérdés-felelet formában megfogalmazott nyilatkozat is. Hasonlóan más egyházak véleményéhez, mi is olyan állásfoglalásnak tartjuk ezt a dokumentumot, amely pontosan tisztázza a római katolikus egyház viszonyulását a többi keresztyén egyházhoz. Ugyanakkor az eddigiekhez képest ez a nyilatkozat semmi újdonságot nem tartalmaz, hiszen a tridenti zsinat (1545-63) óta a helyzet alapvetően nem változott, amely elítélte és elutasította a reformációt. Mi nélkülözhetetlennek tartjuk az egyház folyamatos megújulását, és mindig örömmel fejezzük ki akkor, amikor a római katolikus egyházban a megújulás jeleit tapasztaljuk. Természetesen ez a dokumentum sem akadályoz meg minket abban, hogy a római katolikus egyházban továbbra is felismerjük az igaz egyház jeleit és folyamatosan törekedjünk a párbeszédre, a testvéri együttműködésre.”* (Budapest, 2007. július 11.) (kiemelések tőlem)

Részünkről a következő kérdések merültek fel e válasz-nyilatkozatot tanulmányozva ... Vajon Zsinatunk Elnöksége miben és hol tapasztalja oly nagy örömmel a római-katolikus egyházban a megújulás jeleit? A megújulás jele, hogy Róma semmit nem változtatott az Egyházzal való felfogásán? A megújulás jele, hogy a protestánsok visszacsalogatásának vágyától indítatva – a Vatikán változtatott a retorikáján és már nem eretneknek nevez, hanem krisztushívó testvérnek? A megújulás jele, hogy a szelíd ellenreformáció (ökumenizmus) szellemében már a protestáns lelkészek is bemehetnek a római-katolikus templomokba prédikálni és papjaik bejöhettek a mi templomainkba? A megújulás jele, hogy a római-katolikus papság alázatos és szelíd mosollyal közli velünk, hogy csak azért hordozhatjuk az Egyház nevet, mert vannak körünkben a római-katolikus egyházból származó elemek?

Ismétlem: csak találgatni tudjuk, hogy vajon egyházi vezetőink a római-katolicizmusra nézve, hol és miben látnak – nem formális – hanem lényegi megújulást, azaz hol látnak a Bibliához való odafordulást, a szó legigazibb értelmében vett reformációt? Lehet, hogy a zsinati elnökség magaslatairól más látszik, de itt a valós életben, kétségbeesetten keresgéljük az általuk olyan nagy örömmel üdvözölt római-katolikus reformáció bizonyítékait – ámde nem találjuk ezeket! Sőt, inkább olyan jeleket látunk, amik Rómának a Bibliától való még további eltávolodását bizonyítják! De kérdezzünk tovább: zsinati elnökségünk vajon miben-mikben ismeri fel a római-katolikus egyházban az igaz egyház jeleit? Talán a római-katolikus felekezetben, mint nagy egységben, meghonosodott a biblikus igehirdetés gyakorlata, amelynek központjában Jézus Krisztus, azaz a kegyelem evangéliumának hamisítatlan hirdetése áll? Esetleg a szentségekről szóló tanokban, vagy azok kiszolgáltatása körül látnak biblikus változásokat? Megvalljuk, hogy bárhogyan erőlködünk – továbbra sem látjuk a római-katolikus felekezetben az igaz egyház bibliai meghatározottságú ismérveit, amiket egyébként reformátoraink világosan megfogalmaztak a Biblia alapján! Végül azt kérdezzük, hogy hogyan gondolja zsinati elnökségünk, hogy a vatikáni nyilatkozatban rögzített feltételek mellett tovább akarják folytatni a testvéri dialógust!?! Miután a Vatikán újra közli velünk (is), hogy a szó teljes értelmében nem is tekint minket egyháznak – vagyis partnernek - a szó teljes értelmében, ellenben magát teljes egészében és kizárólagos módon Egyháznak tekinti - miféle „testvéri dialógus” folytatásról ábrándoznak vezetőink? Talán azokkal tudják ezt a testvéri dialógust lefolytatni, akiktől a Vatikán éppen elhatárolódik? Lehet! Ámde, amikor Róma világossá teszi, hogy mit kellene elfogadnunk ahhoz, hogy az Egyház nevet hordozhassuk (a pápa elismerése, a miseáldozat elfogadása) – akkor helyes válasz-e az, hogy „továbbra is testvéri dialógust” akarunk folytatni velük? Dialógust egyenrangú felek közt szokás lefolytatni! Nem egyenrangú felek közt diktátumokról lehet beszélni!

Kérdéseink feltétele után hadd mondjuk ki, ami a szívünkön van: *alapvetően más hangnemű és tartalmú nyilatkozatot vártunk volna egyházunk zsinatának elnökségétől!* Miért nem adtak ki egy rövid, de egyértelmű református ekkleziológiai állásfoglalást, visszautasítva a római-katolikus egyház igényét, rámutatva az igaz Egyházzal szóló reformátori tanításokra? Talán nem hiszik és vallják a saját identitásukat adó bibliai-hitvallásos igazságokat? Talán gyávák vállalni a megszentelt bibliai hagyományainkat? Talán már lelkük mélyén elfogadták az ökumenikus mozgalom elé, a római-katolikus felekezet által kitűzött végcél s eltökélten készek tovább haladni a megkezdett (tév)úton!?! Talán mert úgy vélik, hogy a mai világban nem számít „szalonképesnek” a Biblia és hitvallásaink egyértelmű felvállalása? Csak találgatni tudunk. Ámde Zsinatunk Elnökségétől mégis elvártuk volna, hogy a Biblia és Hitvallásaink szellemében nyilatkozzon meg! Ezen kívül még azt is elvártuk volna, hogy vegyék halálosan komolyan azt, hogy az ökumenikus dialógusban részt vevő másik fél valójában állít! Elvártuk volna, hogy ne legyenek olyanok, mint a könnyelmű suhancok, akiket hiába figyelmeztet egy izomkolosszus, többször egymás után, hogy hagyják abba arcátlan szövegelésüket, különben baj lesz – ők csak folytatják, mintha meg se hallották volna a figyelmeztetést! Komoly reakció nélkül elengedni a fülünk mellett egy nálunknál erősebb felekezet figyelmeztetéseit, s csak szajkózni tovább a magunkét – finoman fogalmazva – meggondolatlanság! Jó lett volna, ha egyházunk zsinati elnöksége nem egyházpolitikai konyhanyelven, komolytalanul válaszol, kézen-közön elsikkasztva a bibliai-reformátori ekkleziológiai igazságokat, hanem azokat oly bátran vállalva, ahogy Vatikán vállalja a maga – egyébként téves – meggyőződését!

Álláspontunk Róma véleményével kapcsolatban

Megítélésünk szerint a hittani kongregáció megnyilatkozása két irányba közvetít egyértelmű üzenetet: egyrészt a római-katolikus, másrészt a protestáns ökumenikusok felé. Róma ismét nyilvánvalóvá és egyértelművé tette, hogy saját, legfelsőbb szintű felfogása szerint az ökumenikus egységtörekvések csakis egyetlen irányba s egyetlen cél felé tarthatnak: Róma felé, aki egyedül jogosult és képes látható egységbe fogni az összes keresztyén felekezeteket a pápa, Krisztus földi helytartója fősége alatt! Ennek szem előtt tartására felhívták a figyelmet a közelgő III. Európai Ökumenikus Találkozó előestéjén – a miheztartás végett! Nem meglepő, hogy mind a liberális római-katolikus ökumenikusok, mind a protestáns ökumenikusok szeretnék ezt a mostani nyilatkozatot jelentéktelennek feltüntetni... Az egyik római-katolikus ökumenikus például ezt írja: *„Sokan tiltakoznak a pápa kijelentései ellen... az ökumené ügyét talán jobban is szolgálja, ha nem beszéljük túl a levelet. Számos más dokumentum elfelejtődött már... A római katolikus egyház irányát nem egy ilyen levél határozza meg a jövőre nézve, hanem számos, ennél sokkal fontosabb dokumentum (Unitatis Redintegratio, Ut Unum Sint, II. Ökumenikus Direktórium)”* Véleményünk szerint a pápa jóváhagyásával kiadott és a hivatalos zsinati határozatokat és pápai enciklikákat *értelmező* irat nem jelentéktelen és éppen az olyasféle „eltévelyedett” ökumenikusok helyreigazítására íródott, akik közé az előbbi idézet írója is tartozik.

A szóbanforgó vatikáni irat újra világosan bizonyítja, hogy a Vatikán nem adta fel, hogy saját hatáskörébe visszaédesgesse a protestáns felekezeteket és ily módon megvalósítsa az Egyház látható egységét. Eszköztárunk – az ellenreformáció időszakához képest – kifinomultabb: olykor teológiai közös bizottságokban lefolytatott dialógusok során igyekeznek felszámolni a protestáns egyházak dogmatikai hídfőállásait, kihasználva a protestáns teológusoknak a liberális teológia által előidézett identitásvesztését, miközben saját dogmatikai meggyőződéseikből egy millimétert sem hajlandók engedni. (kiváló példa a megigazulásról kiadott Közös Nyilatkozat) Továbbá nagy előszeretettel hivatkoznak az európai társadalmak szekularizációjára és a keresztyénség térvesztésére, ami – vélekedésük szerint – elkerülhetetlenül szükségessé teszi a keresztyének összefogását! Gyakran pendítik meg azt a húrt is, hogy a keresztyén misszió azért erőtlenné vált, mert nincs egység a keresztyének közt, tehát, ha azt akarjuk, hogy a keresztyén misszió erősebb, hatékonyabb legyen – össze kell fogunk! („*haladjuk meg a botrányos megosztottságokat, mert ez nem Krisztus akarata, Ő éppen hogy azt akarja, hogy mindnyájan egy legyünk.*”) Mindemellett készek nagyvonalú egyházpolitikai gesztusokra is (pl. a debreceni gályarabok emlékművének megkoszorúzása) csak, hogy végcéljukat elérjék. Róma teológiai, egyházpolitikai és diplomáciai erőfeszítéseket arra nézve, hogy az összes keresztyén egyházat önmagába integrálja. Protestáns oldalról pedig néhány „gyermekien naív” ökumenikust sikerül is elhitetniük s megnyerni a szelíd rekatalizációnak, amit újabban – félrevezető módon - „Európa ill. a világ evangélizációjának”, sőt: „misszióknak” neveznek. Megértettük Róma célkitűzését – de nemes egyszerűséggel: elfogadhatatlannak tartjuk azt!

Továbbá a bibliai és hitvallási okokból egyértelműen ki merjük jelenteni, hogy a római-katolikus egyház nem „az Egyház”! Nem az, mert a maga egészében távolról sem tudja felmutatni azokat a bibliai ismérveket, amik alapján egy emberi csoportosulást teljes egészében „az Egyháznak” lehet nevezni: nem történik benne tiszta igehirdetés és a sákramentumokat nem igeszerűen szolgáltatják ki – így az Ige, Jézus Krisztus, az Egyház egyetlen Feje, aki nem állított a maga helyére senkit – nincs jelen köztük, hogy „az Egyházzá” nyilvánítsa őket! Ha ennek ellenére a római-katolikus egyházat egyháznak nevezzük – akkor is csak azért tesszük, mert benne itt-ott, elszórtan és nagyritkán – mégis felbukkan valami Jézus Krisztusból: itt-ott, szinte érzékelhetetlenül, elszórtan, olykor-olykor megszólal a biblikus, evangélium központú igehirdetés, ámde a Jézus Krisztusba vetett hit megerősítésére

szolgáló sákramentumokat már nem Jézus Krisztus rendelkezései értelmében szolgáltatja ki. Ezért ha a római-katolikus egyházat egyháznak nevezzük is, azonnal hozzátesszük, hogy **megromlott** egyház, amelyik ráadásul saját maga tette lehetetlenné bibliai útra térését, megváltoztathatatlan dogmaival, egyházi törvényeivel és hierarchiájával, sőt ezek által saját útját kikövezte az egyre romlottabb állapot elérése felé! Amint az várható is, az egyre nagyobb romlás jelei mutatkoznak a római-katolikus felekezetben a reformáció bibliai tanításainak-igazságainak megátkozása óta! Így a római-katolikus egyházon egyre tisztábban kirajzolódnak a **hamis** egyház ismérvei! (Mulandó embereket (pápa) istenít, a misében az anyagot imádja, tévútra vezet az üdvösség tekintetében, az evangéliumot meghamisította, a jótettek üdvözítő voltát tanítja, halottkultuszt tanít stb.) Ezért teljesen alaptalanul és jogtalanul igénylik maguknak „az Egyház” elnevezést! Ebben a vonatkozásban az a tény, hogy a vatikáni teológusok s nyomukban az egész római-katolikus világ szerényen „az Egyháznak” nevezi a római-katolikus felekezetet, éppoly kevésbé számít, mint az, hogy a scientológusok is „egyháznak” nevezte magát – adózási kedvezmények igénybevétele céljából! Ahogy az említett csoportosulásoktól Róma – teljes joggal - elvitatja az egyház címet –mi is elvitatjuk Rómától, hogy a maga egészében maga lenne az Egyház! Annak nevezhetik ugyan magukat – mint ahogy az említett csoport is így nevezheti magát – ámde ettől még nem lesz Egyház a szó bibliai értelmében. Az ugyanis Egyház ugyanis csak ott van, ahol ott van Jézus Krisztus, Isten Igéje s ahol Lelke és Igéje által összegyűjti Egyházát! Ahol pedig Ő ott van, ott feltűnnek az igaz egyház bibliai ismérvei: sor kerül szent evangélium hirdetésére és a sákramentumokat – amik Jézus Krisztus evangéliumát és a belé vetett hitet erősítik meg - biblikusán szolgáltatják ki. Ha egy emberi társaság ezeket a jegyeket hordozza – ott van az Egyház, mert ott van a Szentlélek által Jézus Krisztus, az Egyház egyedüli Feje, Ura, aki összegyűjti az Ő népét!! Tehát, ahol jelen van az Ige, Jézus Krisztus – ott van az Egyház, mert az Egyház az Ő teste s ahol Jézus, a Fő megjelenik, ott teste is jelen van! Ha valahol nincs jelen a Szentlélek által Jézus Krisztus, ott nincsenek jelen az igaz egyház ismérvei sem, ezért az az egyház, nem egyház, még ha nagy büszkén és történelmi múltja tudatában ezerszer annak is nevezi és nevezeti magát! Tudjuk, hogy a római-katolikus teológia szerint Jézus reálisan jelen van a római-katolikus misén, mégpedig anyagi formákban: a pap kezei közt „átlényegült” borban és ostyában. A reformáció idején Jézusnak ezt a reális jelenlétét megkérdőjelezték a reformátorok s meg is vitatták ezt a kérdést a Biblia fényében. A vitát azzal zárták le, hogy határozottan, bibliai érvekkel megtagadták Jézus valóságos jelenlétét a miseáldozatban, s megcáfolták az igazukat filozófiai érvekkel bizonygatni igyekvő vatikáni teológusokat! Mi ragaszkodunk a reformátorok ezirányú felismeréséhez és állítjuk, hogy a miseáldozatban nincs jelen valóságosan Jézus Krisztus: az ostya nem lényegül át Jézussá a pap kezeiben és nem áldozzák fel őt az oltáron, újra meg újra – s ezért a miseáldozatban jelenlévő Krisztusra hivatkozva nem lehet Egyháznak nevezi a római-katolikus egyházat! De nem lehet annak nevezi az *apostoli jogfolytonosságra* hivatkozva sem, ami a Bibliában sehol nem szerepel az „egyháziság” szükséges előfeltételeként! Mi azt mondjuk, hogy az igazi apostoli jogfolytonosság – ha már annyira ragaszkodnak e kifejezéshez - ott áll fenn, ahol az apostolok által hirdetett evangéliumot tisztán hirdetik! Nem a pápai hivatal továbbadása és azzal kapcsolatban a papság intézménye biztosítja az apostoli jogfolytonosságot, hanem Jézus Krisztus evangéliuma! Ha pedig az valahol meghamisított – nem lehet beszélni semmiféle apostoli jogfolytonosságról! Ha az evangélium nem hangzik el tiszta formájában – akkor nem mondhatja senki, hogy ő „apostoli”! Ha pedig valaki hirdeti a Krisztus evangéliumát – annál van az apostoli jogfolytonosság – hiába akarja Róma ezt elvitatni! Ezért: mindenhol, ahol az apostoli tanítás a maga eredeti s tiszta formájában megszólal – ott van valójában az Egyház, s nem ott, ahol Vatikán állítja, sőt, ahol az nem szólal meg – ott semmi nincs az Egyházból – „jogfolytonossági” alapon!

A félreértések elkerülése végett azt is leszögezzük, hogy a reformáció egyházai, se együtt, se külön - nem nevezhetik és nem is nevezik magukat „az Egyháznak”, legfeljebb azt mondhatják, hogy „az Egyháznak” egy része jelen van bennük – de az nem a római-katolikus egyházból származik! Súlyos kérdés, hogy azok a liberális teológiának áldozatul esett protestáns egyházak, melyekben tagadják Jézus Krisztus egyedüli üdvözítő voltát, a Biblia abszolút tekintélyét, amelyeknek teológiáin tumbol a bibliakritika, zöld utat kapott a „másság”, a pogány vallások képviselőivel együtt tartanak szinkretista összejöveteleket, s az evangélium hirdetése helyett moralizálnak, s szociális akciókban élik ki magukat - mennyiben nevezhetők még egyáltalán egyházaknak?! Tehát a reformáció egyházaiban nem állítjuk, hogy mi vagyunk „az Egyház”! Távol álljon tőlünk egy ilyen nyilatkozat! Ha egyházainkban nem áll meg a középen Jézus Krisztus, s nem hangzik el biblikus, evangélium központú igehirdetés és a látható ígét, a sákramentumokat nem az Ige szerint szolgáltatjuk ki – akkor mi sem vagyunk méltók az egyház névre – ha pedig Jézus ott van köztünk a hirdetett és látható igében, akkor Ő egyházzá, „apostoli egyházzá” tett minket, még ha mások ezt el is vitatják tőlünk! Nem kívánunk tehát beszállni abba a vitába, hogy akkor most melyik felekezetben látható „apriori” Jézus Krisztus valódi egyháza, amelyikbe mindegyiknek be kellene olvadnia! Inkább azt hangsúlyozzuk, hogy „az egy, apostoli, szent és egyetemes Egyház” ott van minden egyházban és gyülekezetben, ahol Jézus Krisztus, mint az Egyház Feje megjelenik az evangélium tiszta hirdetése és a sákramentumok igeszerű kiszolgáltatása közben az Ő Lelke által! Ahol az Ige, ott „létezik” az egyetlen Egyház s ahol nincs az Ige, Jézus Krisztus – ott „nem létezik” az Ő teste sem, ami az Egyház! Horrible dictu: elismerjük, hogy még a római-katolikus egyház gyülekezeteiben is megtörténhet Jézus felbukkanása – de ennek igen kevés az esélye, tekintve, hogy a dogmáik s egyházi törvénykönyvük szinte teljesen lehetetlenné teszik az evangéliumközpontú igehirdetést és a sákramentumok biblikus kiszolgáltatását. Elvileg azonban mégsem zárhatjuk ki teljesen, hogy Jézus Krisztus Egyháza egyik-másik római-katolikus gyülekezetben is felbukkan, ha valahol megszólal az igemagyarázatukban a tiszta evangélium (egyedül Jézus Krisztusért, egyedül a Biblia szerint, egyedül hitből és egyedül kegyelemből) s nem a szünergista evangélium, ami ellen Pál apostol a Galata levélben küzd, miszerint az ember üdve az Isten, a római-katolikus egyház és az ember közös munkálkodásának végeredménye!

Végül szeretettel tanácsoljuk e cikk olvasóinak is, hogy térjenek vissza a forráshoz! Vissza a reformációhoz, az akkor újra felfedezett Bibliához! Vissza ahhoz az egyszerű evangéliumhoz, ami annak idején újra felragyogott! Vissza a bibliai megigazulás tanához! Vissza a biblikus, Jézus központú evangéliumi igehirdetéshez! Vissza a sákramentumok biblikus kiszolgáltatásához! Vissza a biblikus és hitvallásos egyházfegyelemhez! Vissza ahhoz a küldetéshez, amit Jézus Krisztustól kaptunk! Vissza Isten dicsőségének szolgálatához! Ha ezt tesszük, akkor Jézus Krisztus az Egyházává tesz minket és nem fog érdekelni minket, mint ahogy nem is érdekel, hogy egy vatikáni hivatal mit gondol és kine-minek tart bennünket! Mert mi az Egyház címet nem a római pápától és püspökeinek karától, hanem magától Jézus Krisztustól várjuk! Ahol pedig Ő jelen van a tiszta Igében: az evangéliumközpontú, biblikus igehirdetésben, az igeszerűen kiosztott sákramentumok által - ott van az Egyház és valódi egyházi Egység. Mindezt világosan megfogalmazták reformátor elődeink: Heidelbergi Kátéban (54.kf), Augsburgi hitvallásban (Ágostai Hitvallás VII.: „Az egyház a szentek gyülekezete, amelyben az evangéliumot tisztán tanítják, és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki. Az egyház valódi egységéhez elegendő, hogy egyetértés legyen az evangélium tanításában és a szentségek kiszolgáltatásában.”), s a II. Helvét Hitvallásban (XVII-XVIII. fejezet)! Ragaszkodjunk hát ahhoz, hogy a Luther és Kálvin, valamint a többi reformátorok által adatott tanításokhoz és ahhoz, hogy a reformáció az egyháztörténet döntő pontja, s amit akkor Isten az Ő nagy kegyelméből elvégzett, azt nem teheti semmivé az

ökumenikus emberi erőlködés! Akik azellen harcolnak – Isten ellen harcolnak! Tanításaik fényében állítjuk, hogy az Egyház nem az igazság Igéinek relativizálása és a humanista szeretet által létrehozható emberi műalkotás – hanem Jézus Krisztus Igéjének alkotása, amit a tiszta evangélium és valóban Átala rendelt sákramentumok által Ő maga alkotott meg a semmiből, Isten választása és az Ő megváltása alapján, hogy legyen e világban az igazság oszlopa és erőssége az Isten dicsőségére! Az a létrehozandó ökumenikus világegyház, amelyiknek fő jellemzői, hogy emberi erőlködés eredménye, benne a bibliai igazság relativizáltatott, az evangélium meghamisítottatott, az istentisztelet megrontatott, s az egyház struktúrája eltorzítottatott, ha ezerszer is „az Egyháznak” nevezi magát, akkor sem lesz az! Mert az Egyház nevet jogosan csakis azok hordozhatják, akiknek Jézus Krisztus – nagy kegyelméből - megadta azt!

Sípos Ete Zoltán